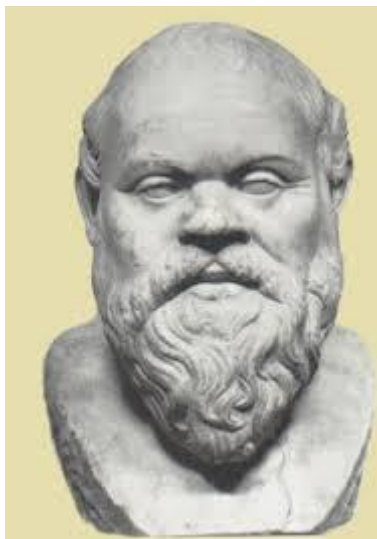

ΣΕΝΑΡΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Τίτλος: *Ο Σωκράτης και η εποχή του*

Συγγραφέας: Καλλιόπη – Στυλιανή Κοντιζά

Γνωστικό Αντικείμενο: Ανθολόγιο Φιλοσοφικών Κειμένων

Τάξη: Γ΄ Γυμνασίου

Κείμενο: Κεφάλαιο 3^ο: Σωκράτης και Πλάτων, Εισαγωγή,

Ενότητα 1^η «*Ο σοφός που δεν γνώριζε τίποτε*»

1. Σύνδεση με το αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών

Η ενότητα περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο «Σωκράτης και Πλάτων» του σχολικού εγχειριδίου του Ανθολογίου φιλοσοφικών κειμένων της Γ΄ Γυμνασίου.

Σκεπτικό της δραστηριότητας – Βασική ιδέα του σεναρίου

Με το σενάριο αυτό θα θέλαμε να φέρουμε τους μαθητές σε επαφή με τον άνθρωπο αλλά και τον φιλόσοφο Σωκράτη μέσα από κείμενα και πηγές που φωτίζουν την προσωπικότητα του και τις φιλοσοφικές του ιδέες.

2. Στόχοι

Διδακτικοί στόχοι

- Να γνωρίσουν οι μαθητές την προσωπικότητα και τη διδασκαλία του Σωκράτη .
- Να αναγνωρίσουν την αξία της κριτικής σκέψης και τον ρόλο του διανοούμενου στην κοινωνική , πολιτική και πολιτιστική ζωή.

Παιδαγωγικοί στόχοι

- Να εφαρμόσουν οι μαθητές επικοινωνιακές μεθόδους μάθησης.
- Να αναπτύξουν στρατηγικές διερευνητικής και βιωματικής μάθησης.
- Να καλλιεργήσουν συνεργατικές δεξιότητες και να αναπτύξουν πνεύμα συλλογικής δημιουργίας με την ανταλλαγή και σύνθεση διαφορετικών εκτιμήσεων , απόψεων και ερμηνευτικών αντιλήψεων.

Τεχνολογικοί στόχοι

- Να εξοικειωθούν με τις ΤΠΕ και συγκεκριμένα:
- Να χρησιμοποιήσουν μηχανές αναζήτησης, να αναπτύξουν δηλαδή δεξιότητες αναζήτησης, αποτίμησης και αξιοποίησης πληροφοριών από το διαδίκτυο.
- Να ασκηθούν στην παραγωγή ηλεκτρονικού κειμένου με τη χρήση του επεξεργαστή word ή του λογισμικού παρουσιάσεων power – point για την συνεργατική παραγωγή πολυτροπικού κειμένου με χρήση εικόνας , χρωμάτων και κειμένου.

3. Διδακτική προσέγγιση

Το σενάριο βασίζεται στις αρχές της διερευνητικής – συνεργατικής μάθησης με μαθητοκεντρικό προσανατολισμό, οι μαθητές μας δηλαδή θα εργαστούν ομαδοσυνεργατικά με την ανακαλυπτική μέθοδο.

Ο εκπαιδευτικός:

- Επεξηγεί , καθοδηγεί τους μαθητές σε όλα τα στάδια των δραστηριοτήτων, συντελώντας στη διαδικασία οικοδόμησης της γνώσης των μαθητών.
- Εμπνυχώνει και υποστηρίζει τους μαθητές του, ώστε να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους και να ξεπεράσουν μαθησιακά και τεχνολογικά εμπόδια.

- Τέλος, αξιολογεί το έργο που υλοποιήθηκε, τις διεργασίες που ακολουθήθηκαν, καθώς και τη διαδικασία συνεργασίας των μαθητών.

Οι μαθητές:

- Διερευνούν, εργάζονται ομαδοσυνεργατικά και εμπλέκονται ενεργητικά στη διαδικασία μάθησης.

4. Εφαρμογή στην σχολική μονάδα

A. Προγραμματισμός – Προετοιμασία

α. Ανταπόκριση με το αναλυτικό πρόγραμμα: Το κείμενο περιλαμβάνεται στο Ανθολόγιο φιλοσοφικών κειμένων της Γ΄ Γυμνασίου, ενταγμένο στο 3ο κεφάλαιο με τίτλο «Σωκράτης και Πλάτων».

β. Προβλεπόμενες ώρες διδασκαλίας: Τέσσερεις (4)

γ. Οργάνωση της τάξης:

Οι μαθητές χωρίζονται σε 5 ομάδες των πέντε ατόμων και εργάζονται πάνω στα Φύλλα Εργασίας που προτείνονται στις ώρες που διατίθενται στο εργαστήριο Πληροφορικής. Υπάρχουν τρία φύλλα εργασίας , οπότε δυο από αυτά θα δοθούν σε δυο ομάδες και έτσι στην ανακοίνωση των αποτελεσμάτων θα γίνει πιο ενδιαφέρουσα η συζήτηση καθώς θα αντιπαραβάλλονται οι παρουσιάσεις των δυο ομάδων. Η σύνθεση των ομάδων γίνεται με κριτήρια την επίδοση στα μαθήματα, τις δεξιότητες στο χειρισμό των ΝΤ (Νέων Τεχνολογιών), το φύλο και τις προσωπικές τους προτιμήσεις. Κάθε ομάδα θα αντιστοιχεί σε έναν υπολογιστή. Οι μαθητές επεξεργάζονται αλλά και παράγουν υλικό συνεργατικά και στη συνέχεια παρουσιάζουν τα φύλλα εργασίας τους με σκοπό τη σύνθεσή τους. Ο διδάσκων ενεργεί υποβοηθητικά ως προς τη διεξαγωγή του σεναρίου.

B. Διδακτικό υλικό – Τεχνολογικά μέσα

1. Το διδακτικό εγχειρίδιο του Ανθολογίου Φιλοσοφικών Κειμένων για τη Γ΄ Τάξη Γυμνασίου.
2. Εργαστήριο πληροφορικής με τα ακόλουθα λογισμικά:
  - α. Επεξεργαστής κειμένου Ms Word
  - β. Λογισμικό παρουσιάσεων Ms Power-Point
  - γ. Φυλλομετρητής Internet Explorer και πρόσβαση στο διαδίκτυο

Γ. Προαπαιτούμενα – προϋποθέσεις

- Εξοικείωση του διδάσκοντος και των μαθητών με τις ΤΠΕ
- Προηγούμενη εμπειρία των μαθητών σε συνεργατική δραστηριότητα
- Ανανεωτική διάθεση από τον διδάσκοντα

5. Προτεινόμενη πορεία διδασκαλίας

Α΄ Φάση: Εισαγωγή

Η πρώτη ώρα θα υλοποιηθεί στην σχολική αίθουσα όπου υπάρχει διαδραστικός πίνακας με σύνδεση στο διαδίκτυο και δυνατότητα προβολής. Αρχικά θα διαβαστεί το κείμενο από την διδάσκουσα, θα δοθούν κάποια εισαγωγικά στοιχεία για το κείμενο, τον φιλόσοφο και το κλίμα της εποχής και θα επιχειρηθεί μια πρώτη προσέγγιση. Επίσης την πρώτη ώρα θα γίνει ο χωρισμός σε ομάδες (σύμφωνα με όσα έχουμε ήδη αναφέρει).

Στη συνέχεια θα παρακολουθήσουμε σχετικό βίντεο

<https://www.youtube.com/watch?v=cKbGIM2qU6o>

και θα πάρουμε πληροφορίες για τη ζωή και την διδασκαλία του Σωκράτη, την δίκη του και τον θάνατό του.

Β΄ Φάση: (2^η και 3^η και 4^η ώρα)

Η δεύτερη, τρίτη και τέταρτη ώρα θα πραγματοποιηθούν στο εργαστήριο Πληροφορικής (σε συνεργασία και προσυνηννόηση με το διδάσκοντα της Πληροφορικής) όπου οι μαθητές θα εργαστούν ομαδοσυνεργατικά για την συμπλήρωση των Φύλλων Εργασίας.

Γ΄ Φάση : (5^η ώρα)

Η πέμπτη ώρα θα πραγματοποιηθεί πάλι στην αίθουσα διδασκαλίας όπου οι ομάδες εργασίας θα ανακοινώσουν τα αποτελέσματά τους και θα παρουσιάσουν την εργασία τους σε Power-Point.

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Κεφάλαιο 3^ο , Ενότητα 1^η : «Ο σοφός που δεν γνώριζε τίποτε»

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1 , «Οι Βιογράφοι»

1. Ανατρέξτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση

http://www.greek-language.gr/Resources/ancient_greek/history/filosofia/page_039.html

και απαντήστε στο παρακάτω ερώτημα: Ποιο είναι το Σωκρατικό πρόβλημα;

.....
.....
.....
.....

2. Στο παράλληλο κείμενο (2) ο Σωκράτης παρομοιάζει τον εαυτό του με αλογόμυγα που δεν αφήνει κανένα σε ησυχία. Ποιο νόημα έχει η παρομοίωση αυτή για τον ρόλο του φιλοσόφου και, γενικότερα, του πνευματικού ανθρώπου στη ζωή των ανθρώπων και της πολιτείας;

.....
.....
.....
.....

3. Ανατρέξτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση

<http://www.gnomikologikon.gr/authquotes.php?auth=3>

και καταγράψτε τα γνωμικά που κατά τη γνώμη σας σκιαγραφούν καλύτερα και την προσωπικότητα του φιλοσόφου.

.....
.....
.....

4. Δημιουργείστε μια παρουσίαση σε Power Point στην οποία θα περιλαμβάνονται τα βασικά στοιχεία από τη ζωή του Σωκράτη. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε υλικό από τις παρακάτω ιστοσελίδες:

http://www.greek-language.gr/Resources/ancient_greek/history/filosofia/index.html

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%89%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82>

καθώς και την εισαγωγή του κεφαλαίου 3 του βιβλίου σας

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Κεφάλαιο 3^ο , Ενότητα 1^η : «Ο σοφός που δεν γνώριζε τίποτε»

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2 , «Οι δικαστικοί ρεπόρτερ»

1. Ανατρέξτε στην ιστοσελίδα

<http://www.sgt.gr/gr/programme/event/688>

και διαβάστε για την σύγχρονη δίκη του Σωκράτη. Ανατρέξτε στη συνέχεια στο κείμενο του Δρ. Αντώνη Παπαδημητρίου «Υπέρ Αθηναίων» και καταγράψτε τρία του επιχειρήματα.

.....
.....
.....
.....

2. Με ποια επιχειρήματα προσπαθεί ο Σωκράτης να υπερασπιστεί τον εαυτό του σύμφωνα με το κείμενο της ενότητας;

.....
.....
.....
.....

3. Ανατρέξτε στην ιστοσελίδα

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%89%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82>

και με βάση τις πληροφορίες που σας δίνει για το θάνατο του Σωκράτη λειτουργήστε ως ρεπόρτερ και αφηγηθείτε στο κοινό της εφημερίδας σας τις τελευταίες ώρες του μεγάλου φιλοσόφου

.....
.....
.....
.....

4. Δημιουργήστε μια παρουσίαση σε Power Point στην οποία θα περιλαμβάνονται τα βασικά στοιχεία για τη δίκη και τον θάνατο του Σωκράτη. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε υλικό από τις παρακάτω ιστοσελίδες:

<http://www.sgt.gr/gr/programme/event/688>

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%89%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82>

καθώς και την εισαγωγή του κεφαλαίου 3 του βιβλίου σας

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Κεφάλαιο 3^ο , Ενότητα 1^η : «Ο σοφός που δεν γνώριζε τίποτε»

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3 , «Οι διανοητές»

1. Ανατρέξτε στην ιστοσελίδα

http://www.greek-language.gr/Resources/ancient_greek/history/filosofia/index.html

και εντοπίστε ποιες αλλαγές συμβαίνουν στον προσανατολισμό της φιλοσοφίας κατά τον 5^ο αι. στην Αθήνα.

.....
.....
.....

2. Με στοιχεία που σας προσφέρει η εισαγωγή του κεφαλαίου στο βιβλίο σας καθώς και η ιστοσελίδα

http://www.greek-language.gr/Resources/ancient_greek/history/filosofia/page_040.html

να αναφερθείτε στη μέθοδο διδασκαλίας του Σωκράτη.

.....
.....
.....
.....

3. Ως μαθητές του Σωκράτη αναφέρεστε στις διαφορές του δασκάλου σας από τους σοφιστές ανατρέχοντας στην εισαγωγή του κεφαλαίου στο βιβλίο σας καθώς και στην ιστοσελίδα

http://users.sch.gr/maritheodo/filosofia/html/sof/eisagogi/index1_s.htm

.....
.....
.....
.....

4. Δημιουργήστε μια παρουσίαση σε Power Point στην οποία θα περιλαμβάνονται τα βασικά στοιχεία για την διδασκαλία και την μέθοδο του Σωκράτη. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε υλικό από τις παρακάτω ιστοσελίδες:

http://users.sch.gr/maritheodo/filosofia/html/sof/eisagogi/index1_s.htm

http://www.greek-language.gr/Resources/ancient_greek/history/filosofia/page_040.html

καθώς και την εισαγωγή του κεφαλαίου 3 του βιβλίου σας

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Σχολικό εγχειρίδιο , Ανθολόγιο Φιλοσοφικών Κειμένων , Γ΄
Γυμνασίου

2. Δικτυακοί τόποι:

- <http://www.gnomikologikon.gr/authquotes.php?auth=3>
- <https://www.youtube.com/watch?v=cKbGIM2qU6o>
- <http://www.sgt.gr/gr/programme/event/688>
- http://www.greek-language.gr/Resources/ancient_greek/history/filosofia/index.html
- <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%89%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82>
- http://users.sch.gr/maritheodo/filosofia/html/sof/eisagogi/index1_s.htm

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Η αξιολόγηση θα έχει δυο μορφές: την αξιολόγηση από τον καθηγητή και την αυτοαξιολόγηση.

Η αξιολόγηση αφορά τις ομάδες των μαθητών και γίνεται στο τέλος της πέμπτης ώρας, οπότε οι μαθητές καλούνται να συμπληρώσουν ειδικά γι' αυτό το σκοπό [προετοιμασμένο φύλλο αξιολόγησης](#). Εκεί αποτιμούν την πορεία και το αποτέλεσμα της εργασίας τους, την καθοδήγηση από τον εκπαιδευτικό, την συνεργασία τους με τα μέλη της ομάδας τους, κλπ.

Η αξιολόγηση θα αφορά συνολικά την κάθε ομάδα και κάποια κριτήρια στα οποία θα βασιστεί είναι τα παρακάτω:

- ✓ έχουν επιτευχθεί με επιτυχία οι στόχοι;
- ✓ έχουν απαντηθεί τα ερωτήματα με πληρότητα και μετά από σωστή επιλογή του υλικού; τεκμηριώνονται οι απόψεις; υπάρχει λογική αλληλουχία και συνοχή κατά τη διατύπωση των κειμένων των μαθητών; υπάρχει αισθητικό αποτέλεσμα και πρωτοτυπία;
- ✓ οι εργασίες είναι αποτέλεσμα συνεργασίας, αμοιβαίας συνεισφοράς και ανταλλαγής απόψεων όλων των μελών της κάθε ομάδας;
- ✓ έχουν αξιοποιηθεί οι δυνατότητες της χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή;

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην **αυτοαξιολόγηση** των μαθητών σε ατομικό και – κυρίως – ομαδικό επίπεδο.

